

המועצה לעבודה סוציאלית: חזון, תפקידים ופעילות

- מומחים אחרים, שבמסגרתו קבעה ואישרה את חזון המועצה, הכולל: מועצת העבודה הסוציאלית שואפת לקדם את מדיניות הרווחה בישראל באמצעות קידום מדיניות חברתית מיטיבה המצמצמת פערים חברתיים.
- המועצה שואפת לייצג את כל מגוון הקולות הקיימים ביחס לעבודה סוציאלית בישראל, כולל צרכנים, נותני שירותים ממשלתיים וחופיים ממשלתיים וגורמי אקדמיה, מתוך מערכת יחסים המושתתת על שיתוף, הגינות, אמינות ומחויבות.
- המועצה חורת על דגלה את קידום הרלוונטיות, החדשנות והמקצועיות, במקביל למתן שירות איכותי ללקוחות העבודה הסוציאלית באשר הם.
- המועצה העמידה לעצמה כאתגר את קידום מעמדם הציבורי של מקצוע העבודה הסוציאלית והעוסקים בו.

תפקידי המועצה ועדותיה

תפקיד המועצה הוא לעסוק במקצוע העבודה הסוציאלית מתוך התייחסות רחבת מבט אל הרווחה בחברה הישראלית על גווניה השונים, כולל תחומים כגון חינוך ובריאות. המועצה עוסקת במיצוב של מקצוע העבודה הסוציאלית ובהתפתחות מערכי הרווחה הכוללים במדינה במסגרת תכנית רב-שנתית, באמצעות חמש ועדות מרכזיות ובאמצעות מליאת המועצה, אשר דנה בסוגיות של מדיניות ועדות המועצה נגזרות מתחומי הפעילות המוגדרים בחוק. עם תחומים אלו נמנים ההכרה במוסדות ובתכניות לימודים בעבודה סוציאלית שאינן תואר ראשון בעבודה סוציאלית (אשר נלמד במוסד להשכלה גבוהה בישראל המוכר על פי חוק המועצה להשכלה גבוהה, תשי"ח-1958), בין אם במוסדות בישראל (כמו תכניות השלמה) ובין אם בתכניות בחו"ל שזכו להכרה מקצועית בארץ שבה נלמדו לצורכי רישוי ורישום בפנקס העובדים הסוציאליים (פרק ד' בחוק העובדים הסוציאליים ותקנותיו, התשנ"ו-1996). שניים מחברי המועצה חברים בוועדת הרישום של משרד הרווחה. תחומי פעילות נוספים: ייחודיות העיסוק; אופן המסירה והגילוי של מידע אשר דרוש למטרת פיקוח מקצועי על עבודת עובדים סוציאליים או הדרכתם; קביעת כללי האתיקה המקצועית (בהתאם, חבר מועצה או מי מטעמה חבר בוועדת משמעת של משרד הרווחה לטיפול במי שעבר על כללי האתיקה המקצועיים).

ועדות המועצה הן: ועדת מוסדות ותארים; ועדת חוק וכללי האתיקה; ועדת מומחיות; ועדת ייחוד העיסוק; ועדת מידע. בנוסף לחברי המועצה, בוועדות חברים אנשי מקצוע מתחומי העבודה הסוציאלית והמשפטים, משתמשי שירותים, נציגי מוסדות להשכלה גבוהה ונציגי שירותים, בהתאמה לסוג הוועדה.

ועדת מוסדות ותארים בודקת את כשירותן של תכניות הלימודים וההכשרה בעבודה סוציאלית המתקיימות באוניברסיטאות ובמכללות בחו"ל. הוועדה ממליצה לשר הרווחה באילו תכניות לימוד וכלימודיהן של אילו אוניברסיטאות ומכללות אפשר להכיר. לאחר האישור וההכרה של השר, המוסדות נכנסים לרשומות ומתווספים למאגר הקיים של מוסדות הלימוד המוכרים לצורך רישום בפנקס העובדים הסוציאליים בישראל. כיום מכהנת בתפקיד יו"ר הוועדה חברת המועצה פרופ' ורדה סוסקולני.

שנת 1996 חוקק חוק העובדים הסוציאליים, ובמסגרתו הוחלט על הקמת מועצה לעבודה סוציאלית. המועצה נועדה להיות מועצה מייצגת לשר בעניינים שלגביהם עליו להתייעץ בה לפי חוק העובדים הסוציאליים, וכן בעניינים אחרים הנוגעים לעיסוק בעבודה סוציאלית (תקנה 52 לחוק העובדים הסוציאליים, התשנ"ו-1996).

מטרת העל של המועצה הינה לסייע לשר במימוש אחריותו ללקוחות ולמקצוע - על פי חוק העובדים הסוציאליים - באמצעות המדיניות החברתית של מדינת ישראל.

החוק מתייחס לשטחות שונות בתחום הרישוי וההכשרה לעבודה סוציאלית, כולל תחומי העבודה ואיכותה של העבודה המקצועית, ומתייחס במפורש לסוגיות שבהן על השר להתייעץ עם המועצה (פירוט בהמשך). תחילת פעילותה של המועצה הייתה בשנת 1989, עת הוקמה כגוף שאמור להנחות את הפעילות המקצועית בתחום העבודה הסוציאלית (שפירו, 2010). עם חקיקת החוק, בעת כהונתה של ח"כ אורה נמיר כשרת העבודה והרווחה, מינתה השרה 31 חברי מועצה. חברי המועצה מתמנים מתוך הגופים המרכזיים שבהם מתקיים שירות עבודה סוציאלית וכאלה המשפיעים על הרווחה כספקי שירות ומקבלי שירות, וזיקתם התעסוקתית/שיוכית הוגדרה בחוק כדלקמן:

יושב ראש המועצה - השר או מי שהשר מינה לכך; שני נציגים של משרד העבודה והרווחה, שאחד מהם הינו עובד סוציאלי; נציג המוסד לביטוח לאומי; נציג משרד הבריאות; נציג משרד הביטחון; נציג צבא ההגנה לישראל; נציג נציבות שירות המדינה; חמישה נציגי מועצת המנהלים של בתי הספר לעבודה סוציאלית; שני נציגים של ארגונים וולונטריים בתחום הרווחה שיקבע השר; שלושה עובדים סוציאליים נציגי מרכז השלטון המקומי. שישה עובדים סוציאליים נציגי איגוד העובדים הסוציאליים; שלושה נציגי ציבור שיקבע השר; עובד סוציאלי מבין העובדים הסוציאליים העוסקים במקצוע העבודה הסוציאלית באופן עצמאי, שיקבע השר; שלושה נציגי ארגונים המייצגים את האוכלוסייה הנזקקת לשירותי רווחה, שיקבע השר (תקנה 51 לחוק העובדים הסוציאליים, התשנ"ו-1996).

מועצה זו מיסדה את ועדות המועצה ועבדה בקשר ובזיקה למוסדות איגוד העובדים הסוציאליים. יחד, שני גופים אלו גיבשו את דרכי העבודה ואת הקשרים בין הגוף הסטטוטורי החדש לאיגוד, שהינו הגוף המייצג את העובדים הסוציאליים. מיסוד זה מהווה בסיס לעבודה עד עצם היום הזה. ראש המועצה וחבריה ממונים לתקופה של שלוש שנים ומותר לשוב ולמנותם לתקופה נוספת. עד היום כיהנו בתפקיד ראש המועצה פרופ' שמעון שפירו, פרופ' לאה קסן, ד"ר אהרון יורק, גב' ברכה בן צבי ז"ל ופרופ' יצחק בריק. כיום, מאז 2011, עומדת בראשה ומשמשת יועצת השר פרופ' אורית נוטמן שורץ.

חזון המועצה לעבודה סוציאלית

חזון המועצה מעודכן מעת לעת. בשנת 2011 קיימה המועצה יום חזון בהשתתפות הנהלת משרד הרווחה, מנהלי שירותים ונציגי אוניברסיטאות

אוניברסיטת תל-אביב

היחידה ללימודי המשך והשתלמויות
בית הספר לעבודה סוציאלית ע"ש בוב שאפל

מטפלים ומנהלים קחו את המקצוע רחוק יותר

המדור לעבודה קבוצתית

- הכשרת מנחי קבוצות
- הנחיית קבוצות לעוסקים בקידום אורח חיים בריא

הכשרת מנהלים

- ניהול בתי אבות ומרכזים לגיל השלישי

לימודי שיטות התערבות

ההרשמה הסתיימה

- פסיכותרפיה בגישה פסיכודינמית
- אימון אישי בגישה פסיכולוגית
- פוטותרפיה - צילום ככלי טיפולי *
- פסיכותרפיה אינטגרטיבית מזרח-מערב
- לימודי שיטת הגשטלט *
- חדש! יעוץ נפשי למטופלי פוריות

*בתכנית זו קיימת תכנית המשך לבוגרים

מרחק הליכה מתחנת הרכבת

הנחה ברכישת מנוי למועדון הספורט

50% הנחה בחניונים

לפרטים נוספים חייגו עכשיו 03-6409559
אוניברסיטת תל אביב
www.socialwork.tau.ac.il/swce
hadasfe@tauex.tau.ac.il

ועדת חוק וכללי האתיקה יוזמת התייחסות להצעות חוק שיש להן זיקה ישירה לעבודת העובדים הסוציאליים ולאוכלוסיית משתמשי שירותי הרווחה. כמו כן, היא מקדמת חקיקה ומגיבה על הצעות חוק הקשורות בעובדים הסוציאליים ובביצוע של משימות עבודתם. בין היתר, אפשר לציין את החוק למניעת אלימות נגד עובדים סוציאליים, עדכון חוק העובדים הסוציאליים וחקיקת חוק שירותי רווחה. כיום מכהן בתפקיד יו"ר הוועדה חבר המועצה עו"ס יצחק רוזנר.

ועדת מומחיות נועדה לקדם את הפרופסיה ולקבוע את תחומי המומחיות ואת התנאים להכרה במומחיות. בשנים האחרונות, הוועדה התמקדה בקידום סוגיית המומחיות והכללתה בהסכם השכר. כיום מכהנת בתפקיד יו"ר הוועדה חברת המועצה פרופ' יעל גירון.

ועדת ייחוד העיסוק ממליצה בפני המועצה על תפקידים ומשרות אשר רק עובד סוציאלי יעסוק בהם, ועל תפקידים ומשרות שבחלקם הינם עיסוק בעבודה סוציאלית אך גם מי שאינו עובד סוציאלי רשאי לעשותם - והמעסיק רשאי להעסיק אדם שאינו עובד סוציאלי בתפקיד או במשרה (סעיף 6 [א] לחוק העובדים הסוציאליים). כיום מכהן בתפקיד יו"ר הוועדה חבר המועצה ד"ר זאב פרידמן.

ועדת מידע נועדה, בכפוף לפרק ז' סעיף 54 ב' לחוק העובדים הסוציאליים, ליישם את סעיף 7 סעיף קטן א', האומר כי "אדם זכאי לקבל מעובד סוציאלי מידע בדבר טיפולו של העובד הסוציאלי בענייניו, למעט מידע הנוגע לאדם אחר ורישומים אישיים של העובד הסוציאלי". על פי החוק, בראש ועדת המידע יעמוד מי שכשיר להתמנות כשופט בית משפט השלום, אחד מחברי הוועדה יהיה עובד סוציאלי וחבר נוסף הינו נציג ציבור. בוועדה זו, החברים אינם חייבים להיות חברי מועצה. כיום מכהן בתפקיד יו"ר הוועדה עו"ס ד"ר עו"ד מיקי שינדלר.

פעילות המועצה

פעילות המועצה בקדנציה האחרונה והמלצותיה לשר כללו, בין היתר, התייחסות לדו"ח ועדת טרכטנברג, לדו"ח העוני, למיסוד אומבודסמן, לשאלת הדיור הציבורי, לסוגיית קצבאות ילדים, לתפקיד העבודה הסוציאלית במצבי חירום, לעבודה סוציאלית בבתי הספר, לחיזוק התפקיד המקצועי-מניעתי ולחקיקת חוק שירותי רווחה. המועצה דנה וקידמה את סוגיית המומחיות ואת מעמד העבודה הסוציאלית בכלל ומעמד העובדים הסוציאליים בפרט בחברה הישראלית. חלק מהנושאים הועלו ביוזמת השר וחלקם מתוך ראיית תפקידה הרחב של המועצה בהקשר של מדיניות חברתית בישראל, ביוזמת ראשת המועצה, חברי המועצה או אחרים.

נציגי המועצה יושבים גם בוועדות ממשלתיות ובוועדות המשרד הדנות בסוגיות שיעצבו את מדיניות הרווחה בישראל כמו ועדת העוני, ועדת הרפורמה לענייני משפחה וועדת הנזקקות.

בהתאם לרוח החוק, דיוני המועצה סגורים לציבור והמלצות המועצה מועברות על פי חוק ישירות לשר באמצעות ראשת המועצה - המייעצת, כאמור, לשר בעניינים המוגדרים בחוק ובסוגיות נוספות הנדרשות בהקשר של מדיניות הרווחה הכוללת בישראל.

אפשר לפנות למועצה באמצעות מרכזת המועצה,
עו"ס עדה קלעי: ada@ateum.co.il

רשימת מקורות

1. חוק העובדים הסוציאליים ותקנותיו התשנ"ו-1996.
2. שפירו ש' (2010). הכשרה לעבודה סוציאלית בישראל: מגמות וסוגיות. חברה ורווחה ל(1), 47-29.